

**LGBT Danmarks møde med
Folketingets Sundheds- og ældreudvalg
den 12. april 2016 om beslutningsforslag B 7**

- I artiklen "Minding the body: Situating gender identity diagnoses in ICD-11" af 5. september 2014 fremhæver tre af de førende forskere, Jack Drescher, Sam Winter og Peggy T Cohen-Kettenis bl.a., at det historisk set var en tilfældighed, at transkønnethed blev klassificeret som psykiske lidelser. Det synes mere at være baseret på fremherskende sociale holdninger i 1965 end på videnskabeligt grundlag.

Den videnskabelige viden og de sociale holdninger har siden dengang ændret sig betydeligt. I dag må det lægges til grund, at klassifikationen af transkønnethed fører til, at behandleren bliver en gatekeeper, som den transkønne skal overbevise om, at vedkommende er den "rigtige" slags transkønnede og har været det tilstrækkeligt længe for at opnå behandling. Gatekeeper funktionen betyder, at den transkønnede fortæller, hvad pågældende mener, vil være optimalt i forhold til at opnå tilladelse til behandling.

Hvis transkønnethed blev flyttet ud af afsnittet om psykiske lidelser, vil det være vanskeligt at begrunde, at behandlerne skal have en gatekeeperfunktion.

https://www.researchgate.net/publication/233938371_Minding_the_body_Situating_gender_identity_diagnoses_in_ICD-11

I artiklen "Gender Role Reversal among Postoperative Transsexuals" af 31. december 2014 fremfører A.J. Kuiper, phd. og P.T. Cohen-Kettenis, phd. bl.a., at blandt de få, som fortryder behandling, fremhæver flere, at de var i tvivl under udredningen, men af frygt for afvisning, skjulte de deres tvivl.

https://www.researchgate.net/publication/270273121_Gender_Role_Reversal_among_Postoperative_Transsexuals

I artiklen "An Analysis of All Applications for Sex Reassignment Surgery in Sweden, 1960-2010: Prevalence, Incidence, and Regrets" af Cecilia Dhejne, Stefan Arver og Mikael Landén fra 3. april 2016 fremgår bl.a., at Sverige fra 1960 til 2010 flere gange har lempet adgangen kønskorrigerende behandling. I samme periode er antallet, der fortryder, faldet.

https://www.researchgate.net/publication/262734734_An_Analysis_of_All_Applications_for_Sex_Reassignment_Surgery_in_Sweden_1960-2010_Prevalence_Incidence_and_Regrets
- Beslutningsforslag B 7 vedrører både**

 - Sundhedsvæsenets Klassifikations System (SKS).
 - WHO's The International Classification of Diseases (ICD). Den nuværende hedder ICD-10.
- Sundhedsvæsenets Klassifikations System (SKS)** indeholder bl.a. den danske version af ICD.
- ICD-11**, den kommende version, har været længe undervejs. WHO forventer, at ICD-11 bliver vedtaget i 2018, men den endelige vedtagelse er udskudt flere gange, og mange forventer yderligere udskydelser.

Selv hvis ICD-11 bliver vedtaget i 2018, så skal det erindres, at Sundhedsstyrelsen og Sundhedsdatastyrelsen til ministerens bemærkning til LGBT Danmarks høringskrivelse af 25. oktober 2015 til B 7 bl.a. skrev:



Der vil endvidere være en implementeringsfase fra ICD-11 vedtages til den er i drift, forventeligt af størrelsesorden et par år. Her vil blandt andet oversættelse, oplæring og tilretning til danske patientregistreringsforhold skulle foregå.

<http://www.thranesen.dk/b7-bilag-1/>

Det gør det så meget mere påtrængende, at Danmark går forrest og vedtager sine egne ændringer nu.

5. **Danmark er ikke bundet af WHO's ICD.**
Danmark bør gå forrest og anvise den rigtige vej – placering og betegnelse.
6. **Transdiagnoserne i SKS** er i dag betegnet: Kønsidentitetsforstyrrelser (DF64).
7. **Transdiagnoserne i SKS** er i dag placeret i afsnittet om psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser.
8. **Transkønnethed** er ikke en psykisk eller somatisk lidelse. Det er alle enige om.
9. **Hensigten med beslutningsforslag B 7** er at rette op på dette, men beslutningsforslaget har en uheldig formulering. Det er der enighed om. Derfor bør der laves et ændringsforslag.
10. **LGBT Danmark fremsendte et sådant ændringsforslag** den 25. oktober 2015 i sin høringskrivelse til B 7. Høringskrivelsen er optaget som bilag 1 til B 7.
<http://www.thranesen.dk/b7-bilag-1/>
11. **LGBT Danmarks ændringsforslag indeholder fire punkter:**
 1. **flytte kønsidentitetsforstyrrelser (DF64)** med underpunkter fra afsnittet om psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser i Sundhedsvæsenets Klassifikations System (SKS) til et afsnit, hvor det ikke kan opfattes som en sygdom, en lidelse eller en seksuel tilstand;
 2. **slette transvestisk fetichisme (DF651)** fra Sundhedsvæsenets Klassifikations System (SKS);
 3. **arbejde aktivt for at Gender identity disorders (F64)** med underpunkter fjernes fra afsnittet Mental and behavioural disorders i WHO's sygdomsklassifikation (ICD) til et afsnit, hvor det ikke kan opfattes som en sygdom, en lidelse eller en seksuel tilstand;
 4. **arbejde aktivt for at Fetishistic transvestism (F65.1)** slettes fra WHO's sygdomsklassifikation (ICD).
12. **Punkt 1 – flytte kønsidentitetsforstyrrelser (DF64).**
 1. **Placeringen er ikke afgørende. Politikerne bør ikke fastsætte placeringen.**
En politisk – lovgivningsmæssig placering – vil vanskeliggøre en eventuel revision, når ICD-11 bliver endelig vedtaget.
Placeringen bør derfor overlades til Sundhedsstyrelsen med den klare politiske besked, at placeringen skal være et sted, hvor det ikke kan opfattes som en sygdom, en lidelse eller en seksuel tilstand.
 2. **Betegnelserne er derimod vigtige.**
Samtidig med flytningen skal betegnelserne også ændres.
Betegnelserne må ikke kunne opfattes som en sygdom, en lidelse eller en seksuel tilstand.
LGBT Danmark anbefaler, at den nye placering får overskriften "Kønsidentitet", og at der



laves følgende underafsnit "Voksnes kønsidentitet" "Børn og unges kønsidentitet".

13. **Punkt 2 – slette transvestisk fetichisme (DF651).**

1. **Udkastet til ICD-11** indeholder ikke "Fetishistic transvestism".
Alene af den grund bør Danmark straks slette transvestisk fetichisme (DF651).
2. **Transvestisk fetichisme (DF651)** er i **SKS** placeret i "kapitel V: Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser" sammen med Fetichisme (DF650); Exhibitionisme (DF651); Voyerurisme (DF653); Pædoфиli (DF654); Blandet seksuel afvigelse (DF658); Seksuel afvigelse UNS (DF659).
3. **Transvestisk fetichisme er en uskyldig seksuel variation**, som ikke kræver behandling.
4. Skulle det helt undtagelsesvis ske, at det er en så stor belastning for en person, at pågældende søger lægehjælp, så kan diagnosen "Fetichisme (DF650)" anvendes.

14. **Punkt 3 – arbejde aktivt for at WHO flytter Gender identity disorders (F64)** til en placering, der ikke kan opfattes som en sygdom, en lidelse eller en seksuel tilstand og giver dem betegnelser, der heller ikke kan opfattes som en sygdom, en lidelse eller en seksuel tilstand.

WHO's nuværende forslag om placering og betegnelse i ICD-11 er ikke tilfredsstillende.

1. **I det nuværende udkast til ICD-11** er transforhold placeret under:

05 Conditions related to sexual health

Gender incongruence

5A40 Gender incongruence of adolescence and adulthood

5A41 Gender incongruence of childhood

5A4Y Other specified gender incongruence

5A4Z Gender incongruence, unspecified

<http://apps.who.int/classifications/icd11/browse/l-m/en#/http%3a%2f%2fid.who.int%2fid%2fentity%2f411470068>

2. **Dansk oversættelse**

05 Forhold relateret til seksuel sundhed

Kønsvariation

5A40 Kønsvariation i ungdommen og voksenalderen. (Evt.: Kønsvariation hos unge og voksne)

5A41 Kønsvariation i barndommen. (Evt.: Kønsvariation hos børn)

5A4Y Anden specificeret kønsvariation

5A4Z Uspecificeret kønsvariation

3. **Placeringen som et underafsnit om seksuel sundhed er uheldig**, idet det signaliserer, at kønsidentitet (kønsvariation) er en seksuel tilstand.
4. **Sundhedsstyrelsen og Sundhedsdatastyrelsen skrev** i ministerens bemærkning til LGBT Danmarks høringskrivelse af 25. oktober 2015 til B 7 bl.a.:
De engelsksprogede termer "sex/sexual" kan endvidere oversættes dels med "sex/seksuel", men også med "køn/kønslig" således at forstå, at "køn" i sig selv ikke er ensbetydende med "seksuel" – muligvis ville man eksempelvis vælge at oversætte "Conditions related to sexual health" til "Sundhedstilstande/forhold med relation til køn". Det er som nævnt endnu for tidligt at lægge sig fast på en endelig terminologi



både i den engelsksprogede version og for den danske oversættelse. I denne sammenhæng bør det desuden tilføjes, at der også inden for den engelsksprogede verden er variationer i termernes anvendelse og deres (med)betydninger.

<http://www.thranesen.dk/b7-bilag-1/>

Denne oversættelse er ikke korrekt.

De engelske ord "sex" og "sexual" kan i denne sammenhæng ikke oversættes til "køn" og "kønslig".

Men selvfølgelig kan betegnelsen/beskrivelsen i SKS formuleres, som skrevet af Sundhedsstyrelsen og Sundhedsdatastyrelsen, men det vil i så fald ikke være en korrekt oversættelse.

Men det er slet ikke det, som det drejer sig om. Det drejer sig om formuleringen i WHO's kommende ICD-11.

5. **Det skal alligevel nævnes, at ministeren i sit svar på spørgsmål 534 – SUU, Alm. del – bl.a. citerede Statens Seruminstitut for**

Den 9.-13. december 2013 afholdt WHO et arbejds møde, og i den forbindelse konstaterede man følgende: "Sexual Health: This segment will bring all conditions related to sexual / reproductive health related conditions in a single chapter multiple-parent".

Det betyder at, man etablerer et eget kapitel for seksuel/reproduktiv sundhed.

<http://www.thranesen.dk/spgsm-534/>

Her fremgår det tydeligt, at afsnittet vedrører seksuelle forhold.

6. **Danmark bør derfor både aktivt arbejde for,**

1. at Gender identity disorders (F64) flyttes fra WHO's sygdomsklassifikations psykiatriske afsnit,
2. at det ikke bliver placeret som et underafsnit til Conditions related to sexual health (Forhold relateret til seksuel sundhed), som det er tilfældet i det nuværende revisionsforslag til ICD-11, men
3. placeres i et selvstændigt afsnit, hvor det ikke kan opfattes som hverken en sygdom, en lidelse eller en seksuel tilstand.

Det kan let gøres ved at løfte det ud af det foreslåede punkt 05 til et selvstændigt punkt.

15. **Punkt 4 – arbejde aktivt for, at Fetishistic transvestism (F65.1) slettes fra WHO's sygdomsklassifikation (ICD).**

1. **Udkastet til ICD-11 indeholder ikke "Fetishistic transvestism".**

Danmark skal derfor alene arbejde for, at det forbliver sådan.